

Leerroute Teamplan

Academische Route

2019-2020

Ichthus College

Kampen

Opgesteld door : Reinier Meijering

Versie : 2

Datum : Januari 2020

© 2020 Ichthus College

Teamplan Academische Route, schooljaar 2019-2020

Het teamplan van de Academische Route (AR) schooljaar 2019-2020 is een vervolg op de teamplannen van de afgelopen jaren; in feite borduren alle speerpunten voort op eerder ingezette ontwikkelingen. Daarnaast is het teamplan dit jaar geënt op het havo-verbeterplan, dat naar aanleiding van het inspectiebezoek en -rapport in het voorjaar van 2019 opgesteld is. De twee hoofdthema's uit dit verbeterplan – doelgerichte lessen en resultaatgericht werken – komen ook in het teamplan van de AR nadrukkelijk terug.

Het teamplan vormt de rode draad voor de ontwikkelmomenten van het team tijdens teammiddagen, studiedagen en (collegiale) lesbezoeken. De teambijeenkomsten en de nagesprekken n.a.v. bezochte lessen vormen momenten om te bepalen in hoeverre de geobserveerde les of de ingezette ontwikkeling aansluit bij het teamplan. In de laatste teambijeenkomst van dit schooljaar, op 16 juni, zal met het team worden stilgestaan bij de teamdoelen en de doorgemaakte ontwikkelingen het afgelopen jaar, in het licht van volgend schooljaar.

Teamontwikkeling

Het team van de Academische Route (AR) is de afgelopen jaren uitgegroeid tot een hecht, dynamisch en krachtig team, met een gebalanceerde mix van ervaren en jonge, getalenteerde docenten. Het onderwijs kent twee paradepaardjes:

- 1) De dinsdag, een dag voor en door de leerlingen met keuzewerktijd (KWT)
- 2) De onderzoekslijn van vwo 1 t/m vwo 6

De dinsdag is vier jaar geleden vanuit het team opgezet, waarbij leerlingen in meer of mindere mate hun dagprogramma zelf samenstellen en docenten een meer coachende rol aannemen om leerlingen tijdens KWT zo goed mogelijk te bedienen. We constateren dat zowel het docententeam als het gros van de leerlingen steeds beter heeft leren gebruik maken van de kansen die de dinsdag biedt. Er is ruimte voor zelfstudie, voor projectmatig onderwijs, voor herhalingslessen, verdiepende masterclasses, etc. De onderzoekslijn is sinds schooljaar 17/18 aaneengesloten, toen ook in vwo 4 en 5 het vak onderzoek in het verplichte curriculum is opgenomen, waarbij voor alfa- en gamma georiënteerde leerlingen met een CM en EM profiel en voor bèta-leerlingen met een NG of NT profiel een onderzoekslijn is neergezet.

Dat het team van de AR uit een vaste kern bestaat die deel uitmaakt van het team sinds de leerrouteteams zes jaar geleden gevormd werden, dat de beschikking heeft over een eigen locatie waar de vwo-leerlingen (bijna) al hun lessen volgen, zorgen voor uitstekende voorwaarden om kwalitatief goed voorbereidend wetenschappelijk onderwijs te geven. En ja, dat bieden we ook, maar het moet op bepaalde vlakken beter.

Analyse

Kijkend naar de vier inspectie-indicatoren scoort de AR op het driejaarlijks gemiddelde van de indicator *onderwijspositie leerjaar 3 t.o.v. het basisschooladvies* flink onder de norm (-7,89% t.o.v. de norm van -1,35%) terwijl het driejaarlijks gemiddelde van de examenresultaten niet bovengemiddeld goed is (6,37 t.o.v. de norm van 6,32) met een gemiddeld percentiel van 45 over de afgelopen drie jaar.

Zoals een docent afgelopen jaar zich hardop afvroeg "Hoe het nou kan dat we de ideale voorwaarden lijken te hebben om hoge kwaliteitscijfers voor te leggen, maar we scoren niet optimaal?", is het duidelijk dat we een verbeterslag te maken hebben in zowel onder- als bovenbouw. Daarbij focussen we ons op het primaire proces, omdat daar de sleutel tot een succesvolle verbetering van ons onderwijsproces ligt.

(Toevoegen: tevredenheidsonderzoeken)

In een gesprek met twaalf onderbouw- en drie bovenbouwleerlingen op 5 november 2019 gaven de leerlingen aan dat in 80% van de lessen zij leerdoelgerichtheid herkennen. In 50% van de lessen wordt de les als effectief en efficiënt ervaren. Dat heeft te maken met het 60-minutenrooster, waarbij leerlingen aangeven dat op dat moment nog niet elke docent in hun ogen effectief gebruik maakt van de lestijd. Als toelichtingen geven leerlingen aan dat een docent te lang uitlegt, de les niet afwisselend genoeg is of dat de les 10 of 15 minuten voor tijd in feite wel klaar is. Leerlingen zijn uiterst tevreden over de dinsdag als keuzedag, waarbij zij met name de keuzevrijheid, het aanbod en de mogelijkheid om op de dinsdag datgene te doen waar je op dat moment veel aan hebt waarden.

De ouderklankbordgroep, die driemaal per jaar met de teamleider spreekt en uit ongeveer tien ouders uit zowel onder- als bovenbouw bestaat, is positief over de dinsdag en zou graag zien dat de koppeling met de reguliere lessen nóg duidelijker wordt gemaakt. Een duidelijke sturing vanuit de mentor en vanuit lesgevers is daarin volgens ouders gewenst, omdat niet elke leerling in staat is (de juiste) keuzes te maken. Dit standpunt komt overeen met het standpunt binnen het team (zie hieronder). Ouders waarderen de onderzoekslijn die in vwo 1 t/m vwo 6 staat als een huis, onder andere vanwege het onderscheidende karakter ervan enerzijds en de duidelijke link met het vervolgonderwijs anderzijds.

Wanneer zijn wij als docenten tevreden?

- De opbrengsten voldoen aan de vier standaarden van het toezichtkader;
- Onze opvattingen over doelgericht en gedifferentieerd onderwijs zijn duidelijk zichtbaar in onze lessen;
- Elke leerling heeft goed zicht op zijn of haar studievoortgang;
- Het team van docenten heeft goed zicht op de studievoortgang van leerlingen en onderneemt tijdig actie om de studievoortgang te waarborgen;
- De feedback van medewerkers steunt en motiveert de leerlingen bij de studievoortgang;
- Het geheel van beoordelende toetsen geeft een betrouwbaar beeld van de mogelijkheden van de leerling om op zijn of haar hoogste niveau te leren;
- Het leer- en het werkklimaat sturen de aandacht sterk naar leren en ontwikkelen;
- Het percentiel van alle vakken – en daarmee van de afdeling als geheel – ligt op 50 of hoger.

Alle deze onderdelen hebben we samengebracht onder twee speerpunten, die het hart van dit teamplan vormen:

1. We willen effectieve en doelgerichte lessen verzorgen (OP3, SK1)
2. We willen resultaatgericht werken aan goede leeropbrengsten (OP2, OR1, KA1, KA2)

Drie deelplannen

Om de twee doelen – doelgerichte lessen en resultaatgericht werken – op de AR te behalen, werken we aan drie speerpunten, die elk beschreven zijn en weergegeven worden in een schematisch overzicht.

1. Effectieve, doelgerichte lessen

Goed onderwijs is onmisbaar voor het succes van leerlingen in hun bestaan. Het vwo-team staat voor goed onderwijs; daar werken we met elkaar aan, iedere dag weer. We willen dat leerlingen effectief leren dat hun niveau zich verdiept, zodat hun talenten tot bloei komen. Doordat we overgestapt zijn van een 45- naar een **60-minutenrooster**, biedt een lesuur ruimte om hierop in te spelen.

Doelgericht onderwijs betekent voor ons, dat we de les opvatten als dé plek voor reflectie en ontwikkeling. We gaan bij elkaar in de lessen kijken om in beeld te brengen hoe we ervoor staan. We evalueren onze manier van lesgeven aan de hand van het leren van onze leerlingen. Het gaat daarbij telkens om het resultaat van ons handelen op het leren van leerlingen.

Om het resultaat van onze inzet te verhogen, leren we zo veel mogelijk met elkaar. Onze **teambijeenkomsten zijn tegelijk werk- en evaluatiemoment** in dit proces. Samen lessen voorbereiden, uitvoeren en daarna samen nabespreken en weer aanpassen, oftewel **collegiale samenwerking**, is één van onze belangrijkste activiteiten tijdens de tien teambijeenkomsten van dit schooljaar.

Wij willen dat onze leerlingen tijdens de lesdag onze gezamenlijke **didactische en pedagogische aanpak ervaren**, zodat ze goed weten waar ze staan en wat van hen verwacht wordt.

Het is belangrijk dat onze leerlingen **effectief leren en geconcentreerd werken** aan hun leerdoelen: thuis, op school en in de les.

Om dit te **checken**, gaan we regelmatig **met leerlingen in gesprek**. Tijdens teammiddagen zullen leerlingen uitgenodigd worden om samen met docenten na te denken over doelgericht en opbrengstgericht onderwijs. Daarnaast zal een **leerlingenforum** worden opgezet, waarbij leerlingen uit de verschillende leerjaren uitgenodigd worden om de teamleider en een afvaardiging uit het docententeam te spiegelen op de voorgenomen teamdoelen. Dit leerlingenforum komt vijf keer bij elkaar en zal telkens uit een andere groep leerlingen bestaan.

2. Vergroten onderwijsrendement KWT

Om **de autonomie van leerlingen** te vergroten en om **beter aan te sluiten bij het individuele leerproces van de leerling** hebben leerlingen van vwo 1 tot en met 6 elke dinsdag **keuzewerktijd**. Elke dinsdag begint met een uur studieloopbaanbegeleiding (SLB) onder leiding van de mentor. Er wordt een programma ontwikkeld dat per leerjaar aansluit bij de vragen 'Wie ben ik?', 'Wat kan ik?' en 'Wat wil ik?'. Aansluitend volgen de keuzewerktijd-uren (KWT). Vwo 1 t/m 4 heeft drie uren KWT, vwo 5 en 6 hebben er vier. De **mentor monitort** in gesprek met leerlingen en ouders de gemaakte keuzes op de dinsdag en stuurt waar nodig bij, als bijvoorbeeld prestaties bij bepaalde vakken daar aanleiding toe geven.

Leerlingen in klas 1 zijn dit jaar gestart met 2/3 KWT in periode 1, terwijl voorheen klas 1 pas in periode 2 met 1/3 van de KWT begon. Leerjaar 2 startte voorheen in periode 1 met 1/3 deel KWT, terwijl dit nu eveneens 2/3 is. Het vraagt **sturing en begeleiding** in het maken van de juiste keuze op de dinsdag. Daarnaast is alle KWT toegankelijk voor alle leerjaren. Dit vraagt de nodige **differentiatie** van docenten tijdens KWT. Beide veranderingen kunnen het onderwijsrendement van KWT vergroten, maar het doet tegelijk ook een beroep op zowel leerlingen als docenten om hier een passende invulling aan te geven. In het **Plan van aanpak** dat leerlingen in samenspraak met mentor en ouder(s) opstelt wanneer er tekorten weggewerkt moeten worden, wordt een concrete afspraak opgenomen voor welke KWT de leerling zich inschrijft, zodat een bijdrage aan het hersteltraject ook op dinsdag geleverd kan worden.

3. Onderzoeksleerlijn

Het ontdekken van talent en het aansluiten op een vervolgopleiding zijn naast het behalen van een diploma voor het Ichthus College belangrijke speerpunten. Concreet betekent dit voor een vwo-leerling dat het **leren onderzoeken** een prominente plaats in ons curriculum heeft. Sinds schooljaar 17/18 is er sprake van **een doorlopende onderzoeksleerlijn van vwo 1 naar vwo 6**. Dat is bijzonder en daar plukken we nu al vruchten van: **de kwaliteit van profielwerkstukken** is de afgelopen jaren zienderogen gestegen, waarmee we mogen concluderen dat onze leerlingen beter afgeleverd worden op het HBO of de universiteit dan voordat we deze gesloten onderzoekslijn hadden. Tegelijk verwachten we dat het stimuleren van het academisch denken en werken effect gaat hebben op de schoolprestaties, waarbij de leerlingen die nu in vwo 5 zitten vanaf klas 1 actief in de onderzoekslijn betrokken zijn. Het **zichtbaar maken van de effecten van de onderzoekslijn op de schoolprestaties** is een opdracht die dit en volgend schooljaar voor ons ligt. Daarnaast is het vaststellen van een **didactische onderlegger** bij de onderzoekslijn een concrete opdracht voor dit jaar. Tot slot willen we ook **voor leerlingen, collega's en ouders de onderzoekslijn zichtbaarder maken**. Dit doen we niet alleen door te meten welke effecten op schoolprestaties de onderzoekslijn heeft, maar ook door voor de leerjaren 1 tot en met 5 een zogenaamde **science fair te organiseren**, waarin elke leerling zijn of haar onderzoek van dat jaar presenteert.

Jaarplan Academische Route – schooljaar 2019-2020

Speerpunt 1 : Doelgerichte lessen				
Kwaliteitsgebied(en) uit het toezichtkader: OR1				
Portefeuillehouder MT & Taakhouder(s): Reinier Meijering en het team van de Academische Route				
Wat zijn de doelen? a. We willen doelgerichte lessen b. We willen opbrengstgericht onderwijs	Wat zien we nu al? Borging van wat we al hebben bereikt. <ul style="list-style-type: none"> Alle teams en vakgroepen zijn met doelgerichte lessen en resultaatgericht onderwijs bezig De secties science en biologie werken intensief samen Er heerst een professioneel samenwerkingsklimaat op de AR Doelgericht onderwijs is drie jaar een ontwikkelthema binnen teams en vakgroepen 			
Verbeteractiviteiten om doelen te realiseren: 1. Teambijeenkomsten staan voor tenminste 50% in het teken van collegiale samenwerking 2. Alle teamleden werken in groepen samen aan doelgerichte lessen 3. Binnen de werkgroepen vindt collegiale consultatie plaats 4. Leerlingen worden actief betrokken bij en bevraagd op de zichtbaarheid van de voorgenomen teamdoelen	november 2019	februari 2020	april 2020	juni 2020
Hieronder worden de beoogde opbrengsten van dit teamplan zichtbaar gemaakt.				
1. Teambijeenkomsten bestaan voor tenminste 50% uit werktijd voor collegiale samenwerking, dat plaatsvindt in groepen van tenminste twee collega's				
2. Er is een gemeenschappelijk beeld van wat een doelgerichte les op de academische route inhoudt				
3. Alle teamleden hebben tenminste een les van een collega bezocht				
4. Leerlingen herkennen de teamdoelen aangaande doelgerichte lessen en resultaatgericht onderwijs				
5. Leerlingen zijn mede-eigenaar van hun leerproces				

Speerpunt : Onderwijsrendement KWT vergroten Kwaliteitsgebied(en) uit het toezichtkader: OR1				
Portefeuillehouder MT & Taakhouder(s): Reinier Meijering en alle lesgevers op de dinsdag van de AR				
Wat zijn de doelen? <ul style="list-style-type: none"> • Leerlingen schrijven zich doelgericht in voor KWT • Leerlingen komen doelgericht naar KWT • Docenten zetten KWT doelgericht in het onderwijsproces in 	Wat zien we nu al? Borging van wat we al hebben bereikt. <ul style="list-style-type: none"> • Leerlingen hebben allemaal keuzevrijheid en autonomie op de dinsdag • Lesgevers hebben de mogelijkheid een programma in de dinsdag klaar te zetten, zodat leerlingen weten wat er in dat KWT in ieder geval gebeurt • KWT wordt door lesgevers ingezet voor herhaling, herstel en voorwaarde voor bijv. een extra herkansing • Er is een breed aanbod op elk uur 			
Verbeteractiviteiten om doelen te realiseren: <ul style="list-style-type: none"> • De studieochtend 20 november wordt besteed aan de vraag ‘Hoe vergroten we het onderwijsrendement van de dinsdag?’ • In het leerlingenforum (vijf ontmoetingen tussen teamleider, selectie leerlingen en aantal lesgevers) wordt aan dezelfde vraag aandacht besteed. • Tijdens SLB wordt nadrukkelijk(er) stilgestaan bij de te maken/gemaakte keuzes • In het Plan van aanpak, dat leerlingen opstellen wanneer er voor één of meerdere vakken teveel tekorten zijn ontstaan, worden afspraken opgenomen over de invulling van de dinsdag. • Er is op SLT-niveau overleg en uitwisseling van ideeën en praktijken over de invulling van de dinsdag, omdat het VHBO ook dit jaar met dit concept start • Er is op coördinator-niveau overleg en uitwisseling van ideeën en praktijken over de invulling van de dinsdag, omdat het VHBO ook dit jaar met dit concept start 	november 2019	februari 2020	april 2020	juni 2020
Hieronder worden de beoogde opbrengsten van dit teamplan zichtbaar gemaakt.				
Er is een teambesluit genomen over met welke aanpassing(en) het onderwijsrendement van de dinsdag omhoog gaat.				
De gemaakte keuzes op de dinsdag zijn (tijdens mentor- en oudergesprekken en rapportvergaderingen) aantoonbaar ondersteunend bij het onderwijsproces van elke individuele leerling				

Speerpunt : Onderzoekslijn zichtbaar maken
Kwaliteitsgebied(en) uit het toezichtkader: ?

Portefeuillehouder MT & Taakhouder(s): Reinier Meijering, Steven Boot, Ruth Barneveld, Janny Oosterhuis, Jochem 't Hoen en Judith van der Beek

<p>Wat zijn de doelen?</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) We willen de onderzoekslijn zichtbaar(der) maken voor leerlingen, collega's, ouders en andere betrokkenen 2) We willen de effecten van de onderzoekslijn op de schoolprestaties van de leerlingen zichtbaar maken 	<p>Wat zien we nu al? Borging van wat we al hebben bereikt.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vwo 1 t/m 3 heeft een onderzoekslijn sinds 2015/2016 • Sinds schooljaar 2019/2020 zijn alle onderzoeken in vwo 1 t/m 3 op basis van een van de tien uitstroomprofielen van het WO opgezet, waarbij alle tien in drie jaar aan bod komen • Het vak science, dat alle leerlingen in klas 1 en 2 hebben, heeft onderzoekend leren als didactisch hoofdbestanddeel • Leerlingen in vwo 4 en vwo 5 volgen binnen een NG/NT of een CM/EM cluster het vak onderzoek om academische vaardigheden binnen hun verwachte vervolgstudiegebied te ontplooiën en ontwikkelen • Eind vwo 5 starten leerlingen met hun profielwerkstuk (PWS) • In vwo 6 schrijven leerlingen hun PWS en presenteren dit in januari aan leerlingen vwo 5 (generale) en familie ('s avonds) 			
<p>Verbeteractiviteiten om doelen te realiseren:</p> <ol style="list-style-type: none"> A) Er wordt structureel overleg gevoerd met de taakhouders B) Er wordt een science fair georganiseerd voor leerlingen vwo 1 t/m 5 C) Er wordt een didactische onderlegger opgesteld voor de gehele onderzoekslijn D) Er wordt onderzocht hoe effecten van de onderzoekslijn op de schoolprestaties zichtbaar gemaakt kunnen worden 	<p>november 2019</p>	<p>februari 2020</p>	<p>april 2020</p>	<p>juni 2020</p>
<p>Hieronder worden de beoogde opbrengsten van dit teamplan zichtbaar gemaakt.</p>				
<p>1. De onderzoekslijn is een helder speerpunt en onderscheidingscriterium van de academische route in Kampen en daarbuiten, bijv. tijdens voorlichtingsavonden</p>				
<p>2. De onderzoekslijn is zichtbaar voor leerlingen, collega's, ouders en andere betrokkenen</p>				
<p>3. De onderzoekslijn is overdraagbaar richting anderen middels de didactische onderlegger</p>				
<p>4. Tijdens de sciencefair maken leerlingen uit vwo 1 t/m 5 aan elkaar en hun ouders zichtbaar welk onderzoek zij gedaan hebben</p>				
<p>5. De onderzoekslijn heeft een positief, meetbaar resultaat op de schoolresultaten</p>				